

WIELKOPOLSKI
KURATOR
OŚWIATY

Kuratorium
Oświaty
w Poznaniu

Prawa i obowiązki uczniów

Prawa uczniów

I Prawa podstawowe

- prawo do życia
- prawo do otrzymania imienia
- prawo do uzyskania obywatelstwa
- prawo do poznania swoich rodziców i pozostawania pod ich opieką
- prawo do wolności
- prawo do bezpieczeństwa
- prawo do wolności od tortur oraz traktowania w sposób okrutny, nieludzki lub poniżający
- prawo do poszanowania integralności fizycznej i psychicznej
- prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, domu i komunikowania się
- prawo do uznawania wszędzie osobowości prawnej
- prawo do posiadania własności
- prawo do nauki
- prawo do ochrony praw dziecka oraz żądania od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją
- prawo do szczególnej troski i pomocy
- prawo do korzystania z systemu zabezpieczenia społecznego, w tym ubezpieczeń socjalnych
- prawo do poziomu życia odpowiadającego rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, duchowemu, moralnemu i społecznemu dziecka
- prawo do wolności od arbitralnej lub bezprawnej ingerencji w sferę życia prywatnego, rodzinnego lub domowego dziecka czy w jego korespondencję oraz bezprawnych zamachów na honor i reputację dziecka
- prawo do rozwijania w jak najpełniejszym zakresie osobowości, talentów oraz zdolności umysłowych i fizycznych dziecka
- prawo dziecka do utrzymywania kontaktu z rodzicem, niezależnie od władzy rodzicielskiej

- prawo do bycia w pełni przygotowanym do życia w społeczeństwie
- prawo do ochrony dziecka przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania bądź złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych, dzieci pozostających pod opieką rodzica(ów), opiekuna(ów) prawnego(ych) lub innej osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem
- prawo do ochrony przed wyzyskiem ekonomicznym, przed wykonywaniem pracy, która może być niebezpieczna lub też może kolidować z kształceniem dziecka, bądź może być szkodliwa dla zdrowia dziecka lub jego rozwoju fizycznego, umysłowego, duchowego, moralnego lub społecznego
- prawo do ochrony dzieci przed nielegalnym używaniem środków narkotycznych i substancji psychotropowych oraz wykorzystywaniem dzieci do nielegalnej produkcji tego typu substancji i handlu nimi
- prawo do ochrony dzieci przed wszelkimi formami wyzysku seksualnego i nadużyć seksualnych
- prawo do ochrony moralnych i materialnych korzyści wynikających z jakiegokolwiek działalności naukowej, literackiej lub artystycznej dziecka
- prawo do ochrony przed dostępem do treści w Internecie, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dzieci
- prawo do swobodnego uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczeństwa, do korzystania ze sztuki, do uczestniczenia w postępie nauki i korzystania z jego dobrodziejstw

II Prawa do ochrony zdrowia

- prawo do bycia objętym świadczeniami profilaktycznej opieki zdrowotnej
- prawo do opieki pielęgniarki albo higienistki szkolnej, lekarza i lekarza denty, sprawujących profilaktyczną opiekę zdrowotną
- prawo do ochrony zdrowia oraz do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej przez władze publiczne
- prawo do jak najwyższego poziomu zdrowia i udogodnień w zakresie leczenia chorób oraz rehabilitacji zdrowotnej
- prawo dziecka, umieszczonego przez kompetentne władze w zakładzie w celach opieki, ochrony bądź leczenia w zakresie zdrowia fizycznego lub psychicznego, do okresowego

przebiegu leczenia dziecka i wszelkich innych okoliczności odnoszących się do jego umieszczenia w zakładzie

III Prawa do nauki, opieki, wychowania

- prawo do bezpłatnej nauki w szkołach publicznych
- prawo do powszechnego i równego dostępu do wykształcenia
- prawo do bezpłatnej nauki, wychowania i opieki, także w zakresie uzyskania wiadomości i umiejętności niezbędnych do ukończenia danego typu szkoły oraz warunków i sposobu przeprowadzania egzaminów w przypadku uczestniczenia w eksperymencie pedagogicznym
- prawo do opieki nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie
- prawo do przetwarzania danych osobowych przez szkołę lub placówkę zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych
- prawo do bycia adresatem treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym podejmowanych przez szkołę
- prawo do bycia adresatem działań prowadzonych przez szkołę z zakresu doradztwa zawodowego, organizowanych w celu wspierania dzieci i uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych, w tym przygotowania do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu
- prawo do takiej dyscypliny szkolnej, która jest stosowana w sposób zgodny z ludzką godnością dziecka i Konwencją o prawach dziecka
- prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 3-5 lat
- prawo do uzyskania w każdym roku szkolnym promocji do klasy wyższej w klasach I-III szkoły podstawowej
- prawo do uzyskania zwolnienia przez ucznia z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, posiadane kwalifikacje lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym
- prawo do otrzymania najwyższej pozytywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego przez ucznia - laureata konkursu

przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureata lub finalistę ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej, a także laureata konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych przeprowadzonych zgodnie z przepisami prawa oświatowego

- prawo do przyjęcia w pierwszej kolejności do określonych typów szkół laureatów lub finalistów ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami
- prawo do zgłoszenia zastrzeżeń do dyrektora szkoły nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych w przypadku uznania, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen
- prawo do przystąpienia do sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami w przypadku nieprzystąpienia do sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia w pierwszym terminie z przyczyn usprawiedliwionych
- prawo do realizacji indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania przez dzieci i młodzież, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub szkoły
- prawo do zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrotu kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat - także zwrotu kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej w przypadku, gdy droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza 4km
- prawo do korzystania z pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem; biblioteki; świetlicy - w przypadku szkoły podstawowej, szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i szkoły prowadzącej kształcenie specjalne; gabinetu profilaktyki zdrowotnej; zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych; pomieszczeń sanitarno-higienicznych i szatni; pomieszczenia umożliwiającego bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków podczas pobytu w szkole

- w przypadku szkoły podstawowej oraz szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej
- prawo do kupna oraz spożycia w szkole podstawowej, z wyjątkiem szkoły podstawowej dla dorosłych, oraz szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, jednego gorącego posiłku w ciągu dnia
- prawo do korzystania z internatu w przypadku uczniów uczących się poza miejscem stałego zamieszkania
- prawo do korzystania przez dzieci uczęszczające do przedszkola z pomieszczeń do nauczania, wychowania i opieki; placu zabaw; pomieszczeń sanitarno-higienicznych i szatni; posiłków
- prawo do odbywania w okresie nauki stażu w rzeczywistych warunkach pracy przez uczniów technikum i uczniów branżowej szkoły I stopnia niebędących młodocianymi pracownikami
- prawo do uzyskania zwolnienia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w całości lub w części przez ucznia, który odbył staż uczniowski
- prawo do otrzymywania miesięcznego świadczenia pieniężnego przez ucznia realizującego staż uczniowski, chyba że strony umowy o staż uczniowski postanowią, że staż jest odbywany nieodpłatnie
- prawo do rozwiązania umowy o staż uczniowski na piśmie przez każdą ze stron z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia
- prawo do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju
- prawo do wychowywania się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia
- prawo do opieki i pomocy władz publicznych w przypadku dziecka pozbawionego opieki rodzicielskiej

IV Prawa do wypowiedania się i bycia wysłuchanym

- prawo do bycia wysłuchanym
- prawo do zwrócenia się do Rzecznika Praw Dziecka
- prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach dotyczących dziecka

- prawo do swobodnej wypowiedzi (w tym swoboda poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji oraz idei wszelkiego rodzaju, bez względu na granice, w formie ustnej, pisemnej bądź za pomocą druku, w formie artystycznej lub z wykorzystaniem każdego innego środka przekazu według wyboru dziecka); wykonywanie tego prawa może podlegać pewnym ograniczeniom, lecz tylko takim, które są przewidziane przez prawo i które są konieczne: (1) dla poszanowania praw lub reputacji innych osób albo (2) do ochrony bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego, bądź zdrowia albo moralności społecznej
- prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania
- prawo do wyrażenia opinii o swoim zachowaniu oraz zachowaniu uczniów danego oddziału w procesie ustalania śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania
- prawo do podjęcia decyzji w zakresie przysposobienia przez dziecko, które ukończyło 13. rok życia
- prawo do rozpoznawania wniosków składanych przez dziecko lub przez jego rodziców odnośnie do wjazdu lub opuszczenia państwa w celu łączenia rodziny w sposób przychylny, humanitarny i w szybkim trybie

V Prawa do bezpiecznych i higienicznych warunków nauki oraz dostosowania procesu nauczania do potrzeb uczących się

- prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole oraz na zajęciach organizowanych przez szkołę poza należącymi do niej obiektami
- prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach
- prawo do takiego ułożenia planu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, który uwzględnia równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia; zróżnicowanie zajęć w każdym dniu; możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia
- prawo do takiej organizacji przerw międzylekcyjnych, która uwzględnia możliwość przebywania uczniów na świeżym powietrzu oraz spożycie posiłków na terenie szkoły lub placówki
- prawo do dostosowania stanowisk pracy w sposób odpowiadający warunkom antropometrycznym uczniów oraz potrzebom osób z niepełnosprawnością

- prawo do zaopatrzenia uczniów w niezbędne środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze (w przypadku pracy w warsztatach, laboratoriach i pracowniach szkolnych)
- prawo do dostosowania stopnia trudności i intensywności ćwiczeń do aktualnej sprawności fizycznej i wydolności ćwiczących
- prawo do zwolnienia ucznia w danym dniu z wykonywania planowanych ćwiczeń w przypadku uskarżania się przez niego na dolegliwości zdrowotne
- prawo do wykonywania ćwiczeń z zastosowaniem metod i urządzeń zapewniających pełne bezpieczeństwo ćwiczących
- prawo do dostosowania programu wychowania przedszkolnego i programów nauczania do potrzeb i możliwości uczniów, dla których są przeznaczone
- prawo do uzyskania indywidualizowanej pracy z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiedniej do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia
- prawo do zapewnienia warunków niezbędnych do rozwoju każdego ucznia, podnoszenia jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego
- prawo do warunków sprzyjających rozwojowi zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego
- prawo do realizacji zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia

VI Prawa związane z funkcjonowaniem samorządu uczniowskiego, rady szkoły, stowarzyszeń i wolontariatu

- prawo do oczekiwania zorganizowania w szkole warunków do rozwijania samorządnej i samodzielnej pracy uczniów i wychowanków
- prawo do utworzenia i działania w szkole samorządu uczniowskiego
- prawo samorządu uczniowskiego do przedstawiania radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wniosków i opinii we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów
- prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami

- prawo do organizacji życia szkolnego umożliwiającej zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań
- prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej
- prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem
- prawo samorządu uczniowskiego do wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu
- prawo samorządu uczniowskiego do podejmowania działań z zakresu wolontariatu, w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki
- prawo samorządu uczniowskiego do wyłonienia ze swojego składu rady wolontariatu
- prawo do uzyskania warunków do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki
- prawo do udziału w działaniach z zakresu wolontariatu
- prawa do swobodnego zrzeszania się oraz wolności pokojowych zgromadzeń
- prawo samorządu uczniowskiego do wyrażenia opinii w sprawie długości przerw międzylekcyjnych
- prawo samorządu uczniowskiego do wyrażenia opinii w sprawie wprowadzenia szczególnego nadzoru nad pomieszczeniami szkoły lub placówki lub terenem wokół szkoły lub placówki w postaci środków technicznych umożliwiających rejestrację obrazu (monitoring)
- prawo samorządu uczniowskiego do wnioskowania o wprowadzenie jednolitego stroju szkolnego oraz wyrażenia opinii w sprawie jego wprowadzenia w przypadku, gdy wnioskował o to inny podmiot
- prawo samorządu uczniowskiego do wyrażenia opinii w sprawie wzoru jednolitego stroju szkolnego oraz wyrażenia opinii w sprawie rezygnacji z niego w przypadku, gdy wnioskował o to inny podmiot
- prawo samorządu uczniowskiego w szkole ponadpodstawowej do wnioskowania o utworzenie rady szkoły

- w przypadku utworzenia rady szkoły, prawo do uczestniczenia w jej pracach przedstawicieli uczniów, z wyłączeniem uczniów przedszkoli, klas I-IV szkół podstawowych, słuchaczy szkół dla dorosłych, a także uczniów szkół specjalnych i placówek dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim oraz uczniów szkół i placówek, w których nie tworzy się samorządu uczniowskiego ze względu na konieczność stosowania w szkole lub placówce specjalnej organizacji nauki i metod pracy, a także ze względów wychowawczych, opiekuńczych i resocjalizacyjnych

VII Prawa do uzyskania wsparcia od osób dorosłych, instytucji, organów

- prawo do uzyskania przez dziecko wsparcia w jego rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej
- prawo do uzyskania darmowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole
- prawo do wnioskowania o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole
- prawo do uzyskania od nauczyciela wsparcia w rozwoju
- prawo do wspomagania indywidualnego rozwoju
- prawo do uzyskiwania przez ucznia pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć
- prawo do uzyskania przez uczniów wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju
- prawo do uzyskania przez ucznia motywacji od nauczyciela do dalszych postępów w nauce i zachowaniu
- prawo do korzystania przez ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą ze wsparcia szkoły, której dyrektor wydał zezwolenie na taką formę realizowania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki; wsparcie to polega na: (1) prawie do uczestniczenia w szkole w dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach rewalidacyjnych dla uczniów z niepełnosprawnością, zajęciach prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; zapewnieniu dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły; możliwości uczestniczenia w konsultacjach umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych

- prawo do korzystania ze specjalnych form pracy dydaktycznej
- prawo do uzyskania opieki przez uczniów pozostających w trudnej sytuacji materialnej i życiowej
- prawo do jak najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka przez publiczne lub prywatne instytucje opieki społecznej, sądy, władze administracyjne lub ciała ustawodawcze
- prawo dziecka odseparowanego od jednego lub obojga rodziców do utrzymywania regularnych stosunków osobistych i bezpośrednich kontaktów z obojgiem rodziców, z wyjątkiem przypadków, gdy jest to sprzeczne z najlepiej pojętym interesem dziecka
- prawo do uzyskania opieki zastępczej w przypadku pozbawienia dziecka czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub gdy ze względu na swoje dobro nie może ono pozostawać w tym środowisku
- prawo do uzyskania przez dzieci i młodzież pozbawione całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, a także dzieci i młodzież niedostosowane społecznie opieki i wychowania na zasadach określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w przepisach o pomocy społecznej
- prawo do ochrony i pomocy humanitarnej przy korzystaniu z odpowiednich praw przez dziecko, które ubiega się o status uchodźcy bądź jest uważane za uchodźcę
- prawo do uzyskania niezwłocznego dostępu do prawnej lub innej odpowiedzialnej pomocy
- prawo do kwestionowania legalności pozbawienia dziecka wolności przed sądem lub inną kompetentną, niezawisłą i bezstronną władzą oraz domagania się uzyskania szybkiej decyzji w tej sprawie
- prawo każdego dziecka podejrzanego, oskarżonego bądź uznanego winnym pogwałcenia prawa karnego do traktowania w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości dziecka, które umacnia w nim poszanowanie podstawowych praw i wolności innych osób oraz uwzględnia wiek dziecka i celowość sprzyjania jego reintegracji dla podjęcia przez nie konstruktywnej roli w społeczeństwie

VIII Prawa do uzyskania wsparcia materialnego

- prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub budżecie właściwej jednostki samorządu terytorialnego; prawo to przysługuje (1) uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół

artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia; (2) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki

- prawo do otrzymania stypendium szkolnego w przypadku ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej
- prawo do otrzymania zasiłku szkolnego w przypadku ucznia znajdującego się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego
- prawo do otrzymania stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe, Stypendium Prezesa Rady Ministrów, Stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, Stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego
- prawo do ubiegania się przez ucznia o stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe
- prawo do wnioskowania przez pełnoletniego ucznia o przyznanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym

IX Prawa uczniów z niepełnosprawnością

- prawo do wyboru takich materiałów edukacyjnych przez nauczycieli dla uczniów z niepełnosprawnością objętych kształceniem specjalnym, które uwzględniają potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne tych uczniów
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności przez zdających niewidomych, słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, na podstawie zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji wydanego przez lekarza
- prawo do zwolnienia z części ustnej egzaminu maturalnego absolwenta, który ze względu na niepełnosprawność lub stan zdrowia trwale nie posługuje się mową
- prawo do dostosowania stanowisk pracy w sposób odpowiadający warunkom antropometrycznym uczniów oraz potrzebom osób z niepełnosprawnością

- prawo do zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej uczniom z niepełnosprawnością objętym kształceniem specjalnym
- prawo do zapewnienia bezpłatnego transportu do najbliższej szkoły ponadpodstawowej uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia
- prawo do zapewnienia dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy: 24. rok życia - w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna; 25. rok życia - w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych
- prawo dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy do objęcia kształceniem specjalnym
- prawo do uzyskania zapewnienia pełni normalnego życia przez dziecko z niepełnosprawnością fizyczną bądź psychiczną w warunkach gwarantujących mu godność, umożliwiających osiągnięcie niezależności oraz ułatwiających jego aktywne uczestnictwo w życiu społeczeństwa
- prawo dziecka z niepełnosprawnością do szczególnej troski
- prawo dziecka z niepełnosprawnością do posiadania skutecznego dostępu do oświaty, nauki, opieki zdrowotnej, opieki rehabilitacyjnej, przygotowania zawodowego oraz możliwości rekreacyjnych, realizowanych w sposób prowadzący do osiągnięcia przez dziecko jak najwyższego stopnia zintegrowania ze społeczeństwem oraz osobistego rozwoju, w tym jego rozwoju kulturalnego i duchowego
- prawo do dostosowania odpowiednio programu wychowania przedszkolnego i programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia objętego kształceniem specjalnym; dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego

- prawo do organizacji kształcenia i wychowania, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla uczniów z niepełnosprawnością zakresie, w tym pozwala na usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę
- prawo do pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież z niepełnosprawnością, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem społecznym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami
- prawo do opieki nad uczniami z niepełnosprawnością przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych
- prawo do uzyskania zwolnienia z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty wydanego przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej na wniosek rodziców pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone inne niż niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności ucznia lub absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność
- prawo do zwolnienia z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego absolwenta niesłyszącego
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności ucznia, słuchacza lub absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność

X Prawa pełnoletnich uczniów

- prawo do wnioskowania przez pełnoletniego ucznia o przyznanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym

- prawo do samodzielnego decydowania o uczestnictwie w lekcjach religii i etyki po osiągnięciu pełnoletności
- prawo pełnoletniego ucznia do wnioskowania do dyrektora szkoły o indywidualny program lub tok nauki
- prawo pełnoletniego ucznia do wyrażenia zgody na indywidualny program lub tok nauki
- prawo pełnoletniego ucznia do wnioskowania o umożliwienie realizacji zajęć indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w indywidualnym kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami, w sposób uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania
- prawo pełnoletniego ucznia do wnioskowania o umożliwienie realizacji w podmiocie leczniczym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
- prawo pełnoletniego ucznia do wystąpienia do komisji rekrutacyjnej z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia odmowy przyjęcia kandydata do publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kwalifikacyjny kurs zawodowy lub na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych
- prawo pełnoletniego ucznia do wniesienia do dyrektora publicznej szkoły lub publicznej placówki odwołania od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej w terminie trzech dni od dnia otrzymania uzasadnienia
- prawo pełnoletniego ucznia do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na rozstrzygnięcie dyrektora publicznej szkoły lub publicznej placówki w przedmiocie odwołania od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej
- prawo do złożenia wyjaśnień oraz zapoznania się z dokumentacją przez pełnoletniego ucznia, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej, w terminie siedmiu dni od otrzymania przez dyrektora wniosku o wgląd do dokumentacji
- prawo do zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej przez pełnoletniego ucznia w terminie dwóch dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej, w przypadku uznania, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania

- prawo do uzyskania przez pełnoletniego ucznia pisemnej informacji od dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o wyniku rozstrzygnięcia w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty bądź egzaminu maturalnego
- prawo do wniesienia przez pełnoletniego ucznia zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w sprawie zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty bądź egzaminu maturalnego do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia
- prawo pełnoletniego ucznia do wglądu do sprawdzonej i ocenionej swojej pracy egzaminacyjnej, w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną odpowiednio: zaświadczenia o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty, świadectwa dojrzałości, aneksu do świadectwa dojrzałości, zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego z przedmiotu bądź przedmiotów, do których uczeń przystąpił, informacji o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty albo informacji o wynikach egzaminu maturalnego; podczas wglądu pełnoletni uczeń ma prawo do zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań oraz sporządzania notatek i wykonywania fotografii pracy egzaminacyjnej
- prawo do złożenia przez pełnoletniego ucznia wniosku wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o weryfikację sumy punktów sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia dokonania wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy
- prawo pełnoletniego ucznia do otrzymania pisemnej informacji o wyniku weryfikacji sumy punktów w terminie czternastu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o weryfikację
- prawo do złożenia wniosku przez pełnoletniego ucznia o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej; wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji o zamiarze unieważnienia egzaminu

- prawo do wniesienia przez absolwenta odwołania od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu maturalnego do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania informacji o wyniku weryfikacji sumy punktów
- prawo do uzyskania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o zamiarze unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu zawodowego
- prawo do złożenia przez pełnoletniego zdającego wniosku o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić część praktyczną egzaminu zawodowego, do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji o zamiarze unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu zawodowego
- prawo do zapoznania się przez pełnoletniego zdającego z dokumentacją oraz do złożenia wyjaśnień w sprawie unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu zawodowego, we wskazanych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej miejscu i czasie, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o wgląd do dokumentacji, na podstawie której zamierza on unieważnić część praktyczną egzaminu zawodowego
- prawo do zgłoszenia przez pełnoletniego zdającego zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia przeprowadzenia: (1) części pisemnej egzaminu zawodowego, (2) części praktycznej egzaminu zawodowego, której jedynym rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja, w przypadku uznania, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania
- prawo do otrzymania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o wyniku rozstrzygnięcia w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu zawodowego

XI Prawa do uzyskania informacji

- prawo do dostępu do informacji oraz materiałów pochodzących z różnorodnych źródeł krajowych i międzynarodowych, szczególnie do tych, które mają na uwadze dobro

dziecka w wymiarze społecznym, duchowym i moralnym oraz jego zdrowie fizyczne i psychiczne

- prawo do uzyskiwania przez ucznia informacji o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie
- prawo do uzyskania informacji od dyrektora szkoły o wprowadzeniu monitoringu, w sposób przyjęty w danej szkole lub placówce, nie później niż czternaście dni przed uruchomieniem monitoringu
- prawo do uzyskania przez pełnoletniego ucznia pisemnej informacji od dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o wyniku rozstrzygnięcia w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty bądź egzaminu maturalnego
- prawo pełnoletniego ucznia do otrzymania pisemnej informacji o wyniku weryfikacji sumy punktów w terminie czternastu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o weryfikację
- prawo do uzyskania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o zamiarze unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu zawodowego
- prawo do uzyskania na początku każdego roku szkolnego informacji o:
 - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania,
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych
- prawo do uzyskania na początku każdego roku szkolnego informacji o:
 - warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania,
 - warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania
- prawo do jawnej oceny
- prawo do wglądu do/otrzymania sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych (nauczyciel obowiązany jest udostępnić je uczniowi)
- prawo do uzyskania przez ucznia przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej informacji o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania, w terminie i formie określonych w statucie szkoły

- prawo do wnioskowania o udostępnienie do wglądu dokumentacji dotyczącej: egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, zastrzeżeń składanych do ww. egzaminów, oceniania ucznia
- prawo do uzyskania informacji o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty opracowanej przez okręgową komisję egzaminacyjną w przypadku nieukończenia szkoły
- prawo do uzyskania informacji o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia
- prawo do uzyskania informacji od dyrektora szkoły o obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego odpowiednio w danym roku szkolnym lub danym semestrze
- prawo do uzyskania informacji o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia, słuchacza lub absolwenta
- prawo do otrzymania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o wyniku rozstrzygnięcia w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu zawodowego
- prawo do otrzymania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o rezultacie weryfikacji sumy punktów z egzaminu zawodowego w terminie czternastu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o weryfikację sumy punktów

XII Prawa do podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej; zakaz dyskryminacji

- prawo do uczestniczenia w lekcjach religii
- prawo do uczestniczenia w lekcjach etyki
- zakaz dyskryminacji
- prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia trzydniowych rekolekcji wielkopostnych
- prawo do odmawiania modlitwy przed zajęciami i po nich
- prawo do zapewnienia przez szkołę możliwości podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej

- prawo do nauki własnych: języka, historii i kultury
- prawo osób niebędących obywatelami polskimi do korzystania z nauki i opieki w publicznych przedszkolach lub publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, a także w niepublicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego, na warunkach dotyczących obywateli polskich
- prawo osób niebędących obywatelami polskimi podlegających obowiązkowi szkolnemu do korzystania z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, publicznych szkołach artystycznych oraz w publicznych placówkach, w tym placówkach artystycznych, na warunkach dotyczących obywateli polskich
- prawo osób niebędących obywatelami polskimi podlegających obowiązkowi nauki do korzystania z nauki i opieki w publicznych szkołach ponadpodstawowych na warunkach dotyczących obywateli polskich do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej
- prawo do ochrony przed jakąkolwiek dyskryminacją bądź narażeniem na dyskryminację
- prawo do zmiany wyznania lub wiary oraz swoboda głoszenia swego wyznania lub wiary bądź indywidualnie, bądź wspólnie z innymi ludźmi, publicznie i prywatnie, poprzez nauczanie, praktykowanie, uprawianie kultu i przestrzeganie obyczajów
- prawo do wspomaganie nauczania języka polskiego i w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących
- prawo do posiadania i korzystania z własnej kultury, do wyznawania i praktykowania swojej religii lub do używania własnego języka
- prawo do ochrony dziecka przed wszelkimi formami dyskryminacji lub karania ze względu na status prawny, działalność, wyrażane poglądy lub przekonania religijne rodziców dziecka, opiekunów prawnych lub członków rodziny
- prawo do zachowania tożsamości przez dziecko, w tym obywatelstwa, nazwiska, stosunków rodzinnych
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z matematyki w języku polskim albo w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym w przypadku ucznia szkoły lub oddziału, w którym zajęcia edukacyjne są prowadzone w języku mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym
- prawo do zdawania egzaminu maturalnego z przedmiotów w języku polskim lub – z wyjątkiem języka polskiego oraz treści dotyczących historii Polski i geografii Polski

- w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym w przypadku absolwenta szkoły lub oddziału z językiem nauczania mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub językiem regionalnym, w których zajęcia są prowadzone w tych językach, oraz absolwenta szkoły lub oddziału dwujęzycznego, w których język mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub język regionalny jest drugim językiem nauczania
- prawo do wniesienia przez pełnoletniego zdającego zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej dotyczącego naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu zawodowego w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej
 - prawo do zgłoszenia przez pełnoletniego zdającego zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem w terminie dwóch dni roboczych od dnia przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego do dyrektora okręgowej komisji edukacyjnej w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, w razie uznania, że w trakcie części praktycznej egzaminu zawodowego zostały naruszone przepisy dotyczące jej przeprowadzania
 - prawo do wglądu przez pełnoletniego zdającego do (1) zadań i udzielonych odpowiedzi - w przypadku części pisemnej egzaminu zawodowego, (2) karty oceny - w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego, (3) dokumentacji wykonania zadania egzaminacyjnego w części praktycznej egzaminu zawodowego, w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną certyfikatu kwalifikacji zawodowej lub informacji o wynikach egzaminu zawodowego, oraz prawo do zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań, jak również sporządzania notatek i wykonywania fotografii zadań egzaminacyjnych wraz z udzieloną odpowiedzią, kart oceny lub dokumentacji
 - prawo do wystąpienia przez pełnoletniego zdającego z uzasadnionym wnioskiem o weryfikację sumy punktów z egzaminu zawodowego do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia dokonania wglądu do (1) zadań i udzielonych odpowiedzi - w przypadku części pisemnej egzaminu zawodowego, (2) karty oceny - w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego, (3)

dokumentacji wykonania zadania egzaminacyjnego w części praktycznej egzaminu zawodowego

- prawo do otrzymania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o rezultacie weryfikacji sumy punktów z egzaminu zawodowego w terminie czternastu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o weryfikację sumy punktów
- prawo do wniesienia przez pełnoletniego zdającego odwołania od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu zawodowego do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania od dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji o rezultacie weryfikacji sumy punktów, wraz ze wskazaniem zadania lub zadań egzaminacyjnych, co do których zdający nie zgadza się z przyznaną liczbą punktów, wraz z uzasadnieniem, w którym wykazuje, że rozwiązanie tego zadania lub zadań egzaminacyjnych przez zdającego: (1) jest merytorycznie poprawne oraz (2) spełnia warunki określone w poleceniu do danego zadania egzaminacyjnego

XIII Prawa związane z egzaminami:

a) klasyfikacyjnymi

- prawo do zdawania egzaminu klasyfikacyjnego w przypadku nieklasyfikowania z powodu usprawiedliwionych nieobecności
- prawo do zdawania egzaminu klasyfikacyjnego za zgodą rady pedagogicznej w przypadku nieklasyfikowania z powodu nieusprawiedliwionych nieobecności
- prawo do przystąpienia do egzaminu klasyfikacyjnego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu klasyfikacyjnego w pierwszym terminie z przyczyn usprawiedliwionych
- obowiązek przystąpienia do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na dany rok szkolny z dyrektorem szkoły, przez ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą

b) poprawkowymi

- prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego w przypadku otrzymania rocznej negatywnej oceny klasyfikacyjnej z:
 - jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, albo
 - jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych lub zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego
- prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września, w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu poprawkowego w pierwszym terminie z przyczyn usprawiedliwionych

c) ósmoklasisty

- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z matematyki w języku polskim albo w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym w przypadku ucznia szkoły lub oddziału, w którym zajęcia edukacyjne są prowadzone w języku mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym
- prawo do uzyskania zwolnienia z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej na wniosek rodziców pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone inne niż niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym
- prawo do uzyskania zwolnienia z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty wydanego przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły przez ucznia w szczególnych przypadkach zdrowotnych, uniemożliwiających uczniowi lub słuchaczowi przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty
- prawo do uzyskania zwolnienia z egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu przez ucznia, który został laureatem lub finalistą olimpiady przedmiotowej wymienionej w wykazie olimpiad przedmiotowych przeprowadzanych z przedmiotu lub przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty albo laureatem konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzanego

zgodnie z przepisami prawa oświatowego organizowanych z zakresu jednego z przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty

- prawo do uzyskania zwolnienia z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły przez ucznia w szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie dodatkowym
- prawo do uzyskania zaświadczenia o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty wydanego przez okręgową komisję egzaminacyjną w terminie określonym przepisami prawa oświatowego w przypadku ukończenia szkoły
- prawo do uzyskania informacji o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty opracowanej przez okręgową komisję egzaminacyjną w przypadku nieukończenia szkoły
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności ucznia lub absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia lub absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z stanu zdrowia ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub absolwenta, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach odpowiednich ze względu na stan zdrowia ucznia, słuchacza albo absolwenta chorego lub niesprawnego czasowo na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości

psychofizycznych wynikających z rodzaju trudności ucznia, słuchacza albo absolwenta posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się

- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju trudności, zaburzeń lub sytuacji kryzysowej lub traumatycznej ucznia, słuchacza albo absolwenta, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, na podstawie opinii rady pedagogicznej
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego, z wyjątkiem egzaminów z języka obcego nowożytnego, a także języka łacińskiego, języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia lub absolwenta, które wynikają z ograniczonej znajomości języka polskiego utrudniającej zrozumienie czytanego tekstu, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej
- prawo do uzyskania informacji o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia
- prawo do złożenia wniosku przez pełnoletniego ucznia o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej; wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji o zamiarze unieważnienia egzaminu
- prawo do złożenia wyjaśnień oraz zapoznania się z dokumentacją przez pełnoletniego ucznia, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej, w terminie siedmiu dni od otrzymania przez dyrektora wniosku o wgląd do dokumentacji
- prawo do zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej przez pełnoletniego ucznia w terminie dwóch dni roboczych od dnia

przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej, w przypadku uznania, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania

- prawo do uzyskania przez pełnoletniego ucznia pisemnej informacji od dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o wyniku rozstrzygnięcia w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty bądź egzaminu maturalnego
- prawo do wniesienia przez pełnoletniego ucznia zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w sprawie zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty bądź egzaminu maturalnego do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia
- prawo pełnoletniego ucznia do wglądu do sprawdzonej i ocenionej swojej pracy egzaminacyjnej, w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną odpowiednio: zaświadczenia o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty, świadectwa dojrzałości, aneksu do świadectwa dojrzałości, zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego z przedmiotu bądź przedmiotów, do których uczeń przystąpił, informacji o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty albo informacji o wynikach egzaminu maturalnego; podczas wglądu pełnoletni uczeń ma prawo do zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań oraz sporządzania notatek i wykonywania fotografii pracy egzaminacyjnej
- prawo do złożenia przez pełnoletniego ucznia wniosku wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o weryfikację sumy punktów sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia dokonania wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy
- prawo pełnoletniego ucznia do otrzymania pisemnej informacji o wyniku weryfikacji sumy punktów w terminie czternastu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o weryfikację

d) maturalnymi

- prawo do zwolnienia z obowiązku przystąpienia do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego w przypadku absolwenta, który posiada:
 - dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika albo
 - dyplom zawodowy w zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
 - świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
 - certyfikaty kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
 - świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie i certyfikaty kwalifikacji zawodowych, ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika
- * nie dotyczy absolwenta szkoły lub oddziału dwujęzycznego
- prawo do przystąpienia do egzaminu maturalnego z nie więcej niż pięciu przedmiotów dodatkowych oprócz tzw. jednego przedmiotu dodatkowego obowiązkowego
- prawo do przystąpienia do egzaminu maturalnego w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej w przypadku przedmiotów dodatkowych, z których egzamin maturalny jest przeprowadzany w części ustnej i w części pisemnej
- prawo do zdawania egzaminu maturalnego z przedmiotów w języku polskim lub – z wyjątkiem języka polskiego oraz treści dotyczących historii Polski i geografii Polski - w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym w przypadku absolwenta szkoły lub oddziału z językiem nauczania mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub językiem regionalnym, w których zajęcia są prowadzone w tych językach, oraz absolwenta szkoły lub oddziału dwujęzycznego, w których język mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub język regionalny jest drugim językiem nauczania
- prawo do zwolnienia z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego absolwenta niesłyszącego
- prawo do zwolnienia z części ustnej egzaminu maturalnego absolwenta, który ze względu na niepełnosprawność lub stan zdrowia trwale nie posługuje się mową

- prawo do zwolnienia z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu laureata i finalisty olimpiady przedmiotowej wymienionej w wykazie olimpiad przedmiotowych przeprowadzanych z przedmiotu lub przedmiotów objętych egzaminem maturalnym
- prawo do złożenia nie później niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu maturalnego pisemnej informacji o rezygnacji z przystąpienia do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego lub przedmiotów dodatkowych przez zdającego, który posiada:
 - dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika albo
 - dyplom zawodowy w zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
 - świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
 - certyfikaty kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
 - świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie i certyfikaty kwalifikacji zawodowych, ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika
- prawo do przystąpienia przez absolwenta do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu lub kilku przedmiotów w terminie dodatkowym po wyrażeniu zgody przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek absolwenta lub rodziców niepełnoletniego absolwenta, w szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w części ustnej lub części pisemnej w terminie głównym
- prawo do przystąpienia w tym samym roku do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego odpowiednio w części ustnej albo w części pisemnej albo tego samego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej w terminie poprawkowym przez absolwenta, który przystąpił do egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i w części pisemnej oraz do co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej i nie zdał egzaminu maturalnego wyłącznie z jednego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej albo w części pisemnej albo nie zdał egzaminu z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej

- prawo do ponownego przystąpienia do części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu lub kilku przedmiotów, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym absolwent przystępował do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, w okresie pięciu lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, przez absolwenta, który nie zdał egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej
- prawo do ponownego przystąpienia do egzaminu maturalnego z dowolnego przedmiotu dodatkowego, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego, w okresie pięciu lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, przez absolwenta, który nie zdał egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej
- prawo do przystąpienia do egzaminu maturalnego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, z przedmiotu lub przedmiotów dodatkowych, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym absolwent ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego, przez absolwenta, który nie zdał egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej albo nie zdał egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej
- prawo do ponownego przystąpienia do egzaminu maturalnego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, z przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych, z których absolwent uzyskał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym absolwent ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego
- prawo do wyboru jako przedmiotu obowiązkowego innego:
 - języka obcego nowożytnego niż język obcy nowożytny, który absolwent zdawał poprzednio, albo języka łacińskiego - w przypadku gdy poprzednio absolwent przystępował do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego,
 - języka obcego nowożytnego - jeżeli poprzednio absolwent przystępował do egzaminu maturalnego z języka łacińskiego jako przedmiotu obowiązkowego,w przypadku absolwenta, który nie zdał egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej

- prawo do ponownego przystąpienia do egzaminu maturalnego, w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej, z wybranego przedmiotu albo wybranych przedmiotów, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym absolwent ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego, w tym do rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych zgodnie z przepisami prawa oświatowego przez absolwenta, który uzyskał świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego
- prawo do przystąpienia do egzaminu maturalnego, w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej, z wybranego przedmiotu albo wybranych przedmiotów, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego przez absolwenta, który posiada:
 - świadectwo dojrzałości uzyskane po zdaniu egzaminu dojrzałości przeprowadzanego dla absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich,
 - dyplom IB (International Baccalaureate) wydany przez organizację International Baccalaureate Organization w Genewie i uzyskany po zakończeniu kształcenia w oddziale międzynarodowym
- prawo do ponownego przystąpienia do egzaminu maturalnego w części ustnej albo w części pisemnej, albo w obu tych częściach, z tych samych przedmiotów, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym absolwent ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego przez absolwenta, który posiada:
 - świadectwo dojrzałości uzyskane po zdaniu egzaminu dojrzałości przeprowadzanego dla absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich,
 - dyplom IB (International Baccalaureate) wydany przez organizację International Baccalaureate Organization w Genewie i uzyskany po zakończeniu kształcenia w oddziale międzynarodowym
- prawo do otrzymania zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów, do których absolwent przystąpił, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności ucznia lub absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność

- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia lub absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z stanu zdrowia ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub absolwenta, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach odpowiednich ze względu na stan zdrowia ucznia, słuchacza albo absolwenta chorego lub niesprawnego czasowo na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydane przez lekarza
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju trudności ucznia, słuchacza albo absolwenta posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju trudności, zaburzeń lub sytuacji kryzysowej lub traumatycznej ucznia, słuchacza albo absolwenta, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, na podstawie opinii rady pedagogicznej
- prawo do przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego, z wyjątkiem egzaminów z języka obcego nowożytnego, a także języka łacińskiego, języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia lub absolwenta, które wynikają z ograniczonej znajomości

języka polskiego utrudniającej zrozumienie czytanego tekstu, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej

- prawo do uzyskania informacji o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia
- prawo do złożenia wniosku przez pełnoletniego ucznia o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej; wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji o zamiarze unieważnienia egzaminu
- prawo do złożenia wyjaśnień oraz zapoznania się z dokumentacją przez pełnoletniego ucznia, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej, w terminie siedmiu dni od otrzymania przez dyrektora wniosku o wgląd do dokumentacji
- prawo do zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej przez pełnoletniego ucznia w terminie dwóch dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej, w przypadku uznania, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania
- prawo do uzyskania przez pełnoletniego ucznia pisemnej informacji od dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o wyniku rozstrzygnięcia w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty bądź egzaminu maturalnego
- prawo do wniesienia przez pełnoletniego ucznia zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w sprawie zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty bądź egzaminu maturalnego do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia

- prawo pełnoletniego ucznia do wglądu do sprawdzonej i ocenionej swojej pracy egzaminacyjnej, w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną odpowiednio: zaświadczenia o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty, świadectwa dojrzałości, aneksu do świadectwa dojrzałości, zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego z przedmiotu bądź przedmiotów, do których uczeń przystąpił, informacji o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty albo informacji o wynikach egzaminu maturalnego; podczas wglądu pełnoletni uczeń ma prawo do zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań oraz sporządzania notatek i wykonywania fotografii pracy egzaminacyjnej
- prawo do złożenia przez pełnoletniego ucznia wniosku wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o weryfikację sumy punktów sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia dokonania wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy
- prawo pełnoletniego ucznia do otrzymania pisemnej informacji o wyniku weryfikacji sumy punktów w terminie czternastu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o weryfikację
- prawo do wniesienia przez absolwenta odwołania od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu maturalnego do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania informacji o wyniku weryfikacji sumy punktów

e) zawodowymi

- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego przez uczniów branżowych szkół I stopnia będących młodocianymi pracownikami zatrudnionymi w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy będącego rzemieślnikiem; absolwentów branżowych szkół I stopnia, branżowych szkół II stopnia, techników i szkół policealnych oraz absolwentów szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych i techników; osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględniał wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego

lub podstawie programowej kształcenia w zawodach; osoby spełniające warunki dopuszczenia do egzaminu eksternistycznego zawodowego

- prawo do uzyskania informacji od dyrektora szkoły o obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego odpowiednio w danym roku szkolnym lub danym semestrze
- prawo do zwolnienia z części pisemnej egzaminu zawodowego laureatów i finalistów turnieju lub olimpiady tematycznej związanych z wybraną dziedziną wiedzy, wymienionych w wykazie oraz uzyskania z tego egzaminu najwyższego wyniku
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności ucznia, słuchacza lub absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, słuchacza lub absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z stanu zdrowia ucznia lub słuchacza posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub absolwenta, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu zawodowego, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach odpowiednich ze względu na stan zdrowia ucznia, słuchacza albo absolwenta chorego lub niesprawnego czasowo na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydane przez lekarza
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju trudności ucznia, słuchacza albo absolwenta posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się
- prawo do przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju trudności, zaburzeń lub sytuacji kryzysowej lub traumatycznej ucznia, słuchacza albo absolwenta, który w roku szkolnym, w którym

przystępuje do egzaminu zawodowego, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, na podstawie opinii rady pedagogicznej

- prawo do uzyskania informacji o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia, słuchacza lub absolwenta
- prawo do uzyskania zwolnienia przez ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego lub jego części w szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w terminie dodatkowym
- prawo do uzyskania zwolnienia przez ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego lub jego części w szczególnych przypadkach zdrowotnych, uniemożliwiających uczniowi lub słuchaczowi przystąpienie do egzaminu zawodowego
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności przez zdających niewidomych, słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, na podstawie zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji wydanego przez lekarza
- prawo do uzyskania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o zamiarze unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu zawodowego
- prawo do złożenia przez pełnoletniego zdającego wniosku o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić część praktyczną egzaminu zawodowego, do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji o zamiarze unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu zawodowego
- prawo do zapoznania się przez pełnoletniego zdającego z dokumentacją oraz do złożenia wyjaśnień w sprawie unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu zawodowego, we wskazanych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej miejscu i czasie, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o wgląd do dokumentacji, na podstawie której zamierza on unieważnić część praktyczną egzaminu zawodowego

- prawo do zgłoszenia przez pełnoletniego zdającego zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia przeprowadzenia: (1) części pisemnej egzaminu zawodowego, (2) części praktycznej egzaminu zawodowego, której jedynym rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja, w przypadku uznania, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania
- prawo do otrzymania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o wyniku rozstrzygnięcia w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń dotyczących naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu zawodowego
- prawo do wniesienia przez pełnoletniego zdającego zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej dotyczącego naruszenia przepisów przeprowadzania egzaminu zawodowego w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia, do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej
- prawo do zgłoszenia przez pełnoletniego zdającego zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem terminie dwóch dni roboczych od dnia przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego do dyrektora okręgowej komisji edukacyjnej w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa w razie uznania, że w trakcie części praktycznej egzaminu zawodowego zostały naruszone przepisy dotyczące jej przeprowadzania
- prawo do wglądu przez pełnoletniego zdającego do (1) zadań i udzielonych odpowiedzi - w przypadku części pisemnej egzaminu zawodowego, (2) karty oceny - w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego, (3) dokumentacji wykonania zadania egzaminacyjnego w części praktycznej egzaminu zawodowego, w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną certyfikatu kwalifikacji zawodowej lub informacji o wynikach egzaminu zawodowego, oraz prawo do zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań, jak również sporządzania notatek i wykonywania fotografii zadań egzaminacyjnych wraz z udzieloną odpowiedzią, kart oceny lub dokumentacji
- prawo do wystąpienia przez pełnoletniego zdającego z uzasadnionym wnioskiem o weryfikację sumy punktów z egzaminu zawodowego do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie dwóch dni roboczych od dnia dokonania wglądu do (1)

zadań i udzielonych odpowiedzi - w przypadku części pisemnej egzaminu zawodowego, (2) karty oceny - w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego, (3) dokumentacji wykonania zadania egzaminacyjnego w części praktycznej egzaminu zawodowego

- prawo do otrzymania przez pełnoletniego zdającego pisemnej informacji o rezultacie weryfikacji sumy punktów z egzaminu zawodowego w terminie czternastu dni od dnia otrzymania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wniosku o weryfikację sumy punktów
- prawo do wniesienia przez pełnoletniego zdającego odwołania od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu zawodowego do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania od dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji o rezultacie weryfikacji sumy punktów, wraz ze wskazaniem zadania lub zadań egzaminacyjnych, co do których zdający nie zgadza się z przyznaną liczbą punktów, wraz z uzasadnieniem, w którym wykazuje, że rozwiązanie tego zadania lub zadań egzaminacyjnych przez zdającego: (1) jest merytorycznie poprawne oraz (2) spełnia warunki określone w poleceniu do danego zadania egzaminacyjnego
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach głównych jego przeprowadzania w trakcie nauki przez zdającego, (1) który był zwolniony z przystąpienia do egzaminu zawodowego lub odpowiedniej części tego egzaminu w związku z wystąpieniem szczególnych przypadków losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w terminie dodatkowym, bądź szczególnych przypadków zdrowotnych, uniemożliwiających uczniowi lub słuchaczowi przystąpienie do egzaminu zawodowego, albo (2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu zawodowego została unieważniona, albo (3) który nie uzyskał wymaganej do zdania egzaminu zawodowego liczby punktów z danej części tego egzaminu
- prawo do przystąpienia do egzaminu zawodowego lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach głównych jego przeprowadzania przez zdającego, (1) który nie przystąpił do egzaminu zawodowego lub odpowiedniej części tego egzaminu w wyznaczonym terminie albo (2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu zawodowego została unieważniona, albo (3) który nie uzyskał

wymaganej do zdania egzaminu zawodowego liczby punktów z danej części tego egzaminu, z tym że w przypadku gdy zdający przystępuje do egzaminu zawodowego lub jego części po raz trzeci lub kolejny, zdaje ten egzamin lub jego część na zasadach określonych dla egzaminu eksternistycznego zawodowego.

Obowiązki uczniów

I Obowiązki dotyczące informowania odpowiednich organów i instytucji

- obowiązek pełnoletniego ucznia niezwłocznego powiadomienia organu, który przyznał stypendium, o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego
- obowiązek niezwłocznego zawiadomienia przez pełnoletniego ucznia dyrektora szkoły o wypowiedzeniu umowy o staż uczniowski oraz przyczynie wypowiedzenia

II Obowiązki związane z nauką

- obowiązek nauki do 18. roku życia
- obowiązek odbycia przez sześciolatnie dziecko rocznego przygotowania przedszkolnego
- obowiązek szkolny dziecka (rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia; spełnia się go przez uczęszczanie do szkoły podstawowej publicznej albo niepublicznej)
- obowiązek powtarzania klasy w przypadku nieuzyskania promocji do klasy programowo wyższej
- obowiązek powtarzania ostatniej klasy szkoły podstawowej i przystąpienia w roku szkolnym, w którym uczeń powtarza tę klasę, do egzaminu ósmoklasisty w przypadku niespełnienia następujących warunków: otrzymanie ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego pozytywnych końcowych ocen klasyfikacyjnych oraz przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty z wyjątkiem przypadków wskazanych w prawie oświatowym
- obowiązek powtarzania ostatniej klasy liceum ogólnokształcącego i szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy w przypadku nieotrzymania ze wszystkich obowiązkowych

zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego pozytywnych końcowych ocen klasyfikacyjnych

- obowiązek powtarzania ostatniej klasy technikum i branżowej szkoły I stopnia w przypadku niespełnienia co najmniej jednego z następujących warunków: otrzymanie ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego pozytywnych końcowych ocen klasyfikacyjnych; przystąpienie do egzaminu zawodowego ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie z wyjątkiem przypadków wskazanych w prawie oświatowym; przystąpienie do egzaminu zawodowego; przystąpienie do egzaminu czeladniczego
- obowiązek usprawiedliwiania, w określonych terminie i formie, nieobecności na zajęciach edukacyjnych

III Obowiązki związane z egzaminami:

a) ósmoklasisty

- obowiązek ponownego przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty ucznia, któremu unieważniono egzamin z danego przedmiotu, w dodatkowym terminie, w szkole, której jest uczniem
- obowiązek przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty
- obowiązek złożenia przez pełnoletniego ucznia oświadczenia o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania informacji
- obowiązek samodzielnego rozwiązywania zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym w czasie trwania egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego oraz niewnoszenia do sali urządzeń telekomunikacyjnych oraz przedmiotów innych niż wskazane w komunikacie przewodniczącego zespołu nadzorującego

b) maturalnym

- obowiązek przystąpienia do egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych oraz do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego w przypadku zadeklarowania chęci zdawania egzaminu maturalnego

- obowiązek przystąpienia do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jako przedmiotu dodatkowego przez absolwenta szkoły lub oddziału dwujęzycznego
- obowiązek przystąpienia do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego w części ustnej i w części pisemnej z tego samego języka
- obowiązek złożenia pisemnej deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego przez zdającego, który chce do tego egzaminu przystąpić
- obowiązek złożenia przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego pisemnego oświadczenia o zamiarze przystąpienia do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w terminie poprawkowym
- obowiązek uiszczenia opłaty za przystąpienie do egzaminu maturalnego w terminie głównym z każdego przedmiotu obowiązkowego i przedmiotu dodatkowego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej przez:
 - absolwentów, którzy po raz trzeci i kolejny przystępują do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego lub z tego samego przedmiotu dodatkowego,
 - absolwentów, którzy przystępują do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu dodatkowego, który w poprzednim roku lub w poprzednich latach zgłaszali w deklaracji, ale nie przystąpili do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu
- obowiązek złożenia przez pełnoletniego ucznia oświadczenia o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania informacji
- obowiązek samodzielnego rozwiązywania zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym w czasie trwania egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego oraz niewnoszenia do sali urządzeń telekomunikacyjnych oraz przedmiotów innych niż wskazane w komunikacie przewodniczącego zespołu nadzorującego
- obowiązek wskazania przez absolwenta w odwołaniu od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu maturalnego zadania lub zadań egzaminacyjnych, co do których nie zgadza się on z przyznaną liczbą punktów, wraz z uzasadnieniem, w którym wykazuje, że rozwiązanie tego zadania lub zadań egzaminacyjnych przez niego: (1) jest merytorycznie poprawne oraz (2) spełnia warunki określone w poleceniu do danego zadania egzaminacyjnego oraz instrukcji dla zdającego zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym

c) zawodowym

- obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego przez uczniów branżowych szkół I stopnia niebędących młodocianymi pracownikami oraz uczniów będący młodocianymi pracownikami zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem i uczniów techników oraz słuchaczy branżowych szkół II stopnia i szkół policealnych
- obowiązek złożenia przez pełnoletniego ucznia, słuchacza, absolwenta oświadczenia o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia, słuchacza lub absolwenta
- obowiązek złożenia pisemnej deklaracji przystąpienia do egzaminu zawodowego przez zdającego, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego
- obowiązek przystąpienia przez zdającego, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego albo przerwał egzamin zawodowy z części pisemnej lub części praktycznej w terminie głównym, do części pisemnej lub części praktycznej tego egzaminu w terminie dodatkowym po uprzednim złożeniu udokumentowanego wniosku pełnoletniego ucznia lub słuchacza
- obowiązek samodzielnego wykonywania zadań egzaminacyjnych przez zdających w czasie trwania części pisemnej i części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz obowiązek niewnoszenia do sali urządzeń telekomunikacyjnych oraz przedmiotów innych niż wskazane w komunikacie przewodniczącego zespołu nadzorującego

IV Obowiązki dziecka dotyczące rodziny

- obowiązek dziecka przyczyniania się do pokrywania kosztów utrzymania rodziny w przypadku uzyskiwania przez dziecko dochodów z własnej pracy oraz mieszkania u rodziców
- obowiązek dziecka pomagania rodzicom we wspólnym gospodarstwie w przypadku pozostawania przez dziecko na utrzymaniu rodziców oraz mieszkania razem z nimi

- obowiązek dziecka utrzymywania kontaktu z rodzicem, niezależnie od władzy rodzicielskiej
- obowiązek dzieci względem rodziców do wzajemnego szacunku i wspierania się

V Obowiązki związane z zasadami współżycia społecznego w szkole

- obowiązek właściwego zachowania podczas zajęć edukacyjnych
- obowiązek przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju
- obowiązek przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły
- obowiązek właściwego zachowania wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów

Źródła:

Akty prawa międzynarodowego:

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.

Europejska Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 10 grudnia 1948 r.

Akty prawa krajowego:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw